

Cnidaris

La vida amb tentacles!

Els éssers vius tenen molts recursos per a no perdre l'aigua del seu cos, ja sigui mitjançant les pells, les escorces o les escates. Però la vida dins de l'aigua, al mar, permet que es formin uns òrgans que a terra ferma s'assecarien en un no res: els tentacles!

Fixeu-vos en aquest **corall vermell**: sembla un filferro amb floretes blanques. Aquestes floretes no us recorden res? Són tentacles! En un costat estan obertes i a l'altre estan amagades.

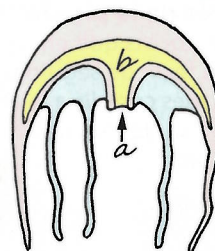
Què són?

Als científics els agrada agrupar formes de vida més o menys semblants i etiquetar-les. I això mateix han fet amb els **cnidaris**, un grup d'animals que inclou les meduses, les anemones i els coralls que, encara que no us ho sembli, tenen molt a veure!

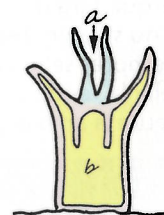
Com són?

Els cnidaris tenen tots una **simetria radial**. A la part central hi trobem una mena d'estómac anomenat **cavitat gàstrica**, que es comunica amb l'exterior a través d'un **forat** que fa les funcions tant de boca com d'anús! Aquesta obertura està envoltada de tentacles que tant serveixen per a atacar i caçar com per a defensar-se.

Així, doncs, l'animal captura l'aliment amb els tentacles, se'l fica a la boca, el digereix i, després, pel mateix forat per on ha entrat el menjar, en treu els excrements.

medusa

anemone

Simetria radial és la que trobem, per exemple, quan tallem el tronc d'un arbre de dalt a baix: és igual per on decidim tallar per la meitat, sempre té la mateixa estructura. Aquí teniu una medusa i un anemone tallats pel mig: **a** és la boca i l'anús, i **b** la cavitat gàstrica.

Els tentacles

És el que realment fa particulars els cnidaris. Algunes de les cèl·lules que componen els tentacles són **urticants**, i ja us n'hem parlat alguna vegada: són els **nematocists**. Només en sobresurt un punxó que, quan entra en contacte amb la presa o amb l'enemic, es trenca i, automàticament, en surt un filament ple de petits cristalls verinosos. Per això, quan toquem una medusa pels tentacles, es disparen els nematocists a la nostra pell i ens fa mal.

Aquesta medusa és una *Pelagia noctiluca*; és petitoneta... però és de les més urticants que tenim per aquí!

Quan ens pica una medusa

ens sembla que ens hagi passat el corrent! Les seves potes són realment tentacles que tenen una pila de nematocists. Si en toquem una pels tentacles, es dispararan aquests nematocists. Sobretot, **no us poseu aigua dolça després de la picada** perquè farà que els nematocists que encara no s'hagin disparat ho facin de seguida. Aleshores se'ns clavarán més cristalls a la pell i la ferida serà més gran. És més útil treure'ls amb aigua salada!

Cnidaris "sedentaris"

Les meduses són un tipus de cnidari que anomenem de vida lliure: no els cal agafar-se a res per a créixer. Però n'hi ha que **necessiten enganxar-se a algun lloc**. Aquest és el cas de les anemones, que s'agafen a les roques: tenen una forma que recorda un bolet, amb un petit tronc, i, en lloc de barret, tenen un munt de tentacles. Sovint només es veuen els tentacles i la resta queda amagat a sota.

Hi ha peixos a qui els tentacles de les anemones no fan res, com ara el **peix pallaso**. Per això les aprofiten per a protegir-se dels seus depredadors!

UH!

Cnidaris en equip

Fins ara hem parlat d'animals individuals: una medusa que va al seu aire per l'aigua o una anemone que decideix "plantar-se" sobre un tros de roca que li agrada. Però la vida al mar ofereix una altra possibilitat: **viure en colònia!** Es tracta de molts individus que, enganxats els uns amb els altres, formen estructures que els donen un avantatge per a captar aliment. **Aquest és el cas dels coralls!**

Menjar a domicili

Cadascuna de les "flors" que veieu en aquestes fotos de coralls és, de fet, l'entrada de menjar de cada individu que forma part de la branca de corall. La resta del cos s'ha ajuntat amb els altres per formar aquesta mena de ventall. Aquest ventall funciona com una xarxa: està posat en contra del corrent principal de la zona. Així, els aliments que hi ha en el corrent han de passar entremig i els tentacles de les floretes els poden capturar! Pot semblar una manera força estranya de caçar, però penseu com és de gran el mar i que als coralls, en canvi, no els cal nedar per a trobar menjar!

Les gorgònies són un tipus de corall. Just davant de Blanes n'hi ha que poden fer fins a un metre d'alt! Es troben a 50 metres de profunditat. Allà, l'espècie *Paramuricea clavata* arriba a formar autèntics boscos que, igual que l'anemone amb el peix pallasso, proporcionen un hàbitat a altres espècies. Això sí, creixen molt a poc a poc: com que són tan grans segur que tenen més de cent anys!

Fotografies i dibuixos:
Carolina Campillo Campbell.
Fotografia del peix pallaso:
© Georgie Holland/Age Fotostock